INSIGNE și UNIFORME reglementare STRĂJEREȘTI
STOFE MĂTĂSURI PÂNZĂRIE
TRICOTAJE GALANTERIE INCĂLȚĂMINTE CONFECȚIUNI
ARTICOLE pentru NUNȚI și BOTEZURI
GHEORGHE FUNDĂNESCU
STRADA CAROL 66 • TELEFON 3.05.29
PREȚURI EFTINE ȘI FIXE

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

Maimuțele din Gibraltar

Viața Magotului european. — Magotul a trăit și pe meleagurile noastre în zorii omenirii

de prof. RAUL CĂLINESCU

La poarta de apus a Mediteranei, pe stânca ce străjuește, semeață, strâmtoarea Gibraltarului, se află ultimul refugiu al magotului european, altădată larg răspândit pe continentul nostru și chiar pe meleagurile cuprinse între Tisa și Nistru.

Aici, pe stânca dela Gibraltar, magotul trăiește în grupe de câțiva indivizi, sub conducerea unui maimuțoi bătrân și cu experiență, care este șeful tribului și stăpânul femelelor.

Apariția magotului este precedată de rostogoliri de pietre, ce se prăvălesc cu zgomot în prăpăstii.

Deodată, ca ieșită din pământ, se profilează pe cerul albastru, silueta zveltă a conducătorului grupului.

Un omuleț cam de 70 cm., cu corpul zvelt, lipsit de coadă, cu blana deasă, de culoare cafenie-verzue, cu obrazul foarte cutat și membrele foarte alungite, stă ciucit pe stâncă, în nemișcare absolută, ca sculptat în piatră.

Numai vântul îl mișcă ușor firele dese ale blănii.

Peste câteva clipe, de după stânca din jos, apare un nou cap de maimuță, cu figura speriată și curioasă totdeodată.

Apoi încep să apară pe rând și alte capete de maimuțe, 4—5 la număr, care formează întreaga familie, ce se apropie cu pași precauți de bătrânul șef.

Astăzi însă, șeful este unsuz. Nu e în toane bune și-și arată amarnic colții.

Membrii familiei îl lasă în plata Domnului și fiecare începe acum să-și caute hrana, întorcând cu grije pietrele, cercetând tufele pe jumătate uscate și evitând orice zgomot care ar putea atrage atenția celorlalte maimuțe și mai ales a șefului.

Tot scormonind pe sub pietre, iată că una a observat un scorpion gras, pe care-l apucă cu mare grije ca să nu înțepe, și-l privește cu nedumerire. Scorpionul mișcă cu deznădejde din toate picioarele și-și aruncă vajnic spre spate, acul veninos, care însă lovește în gol.

Maimuța nu-i dă răgaz și cu mâna cealaltă îi zmulge cu precauție acul, dezarmându-l astfel cu totul, înainte de a-l băga în gură și de a-l rontăi cu mare satisfacție și cu gesturile cele mai naturale din lume.

După aceea începe să culeagă murele din tufa de-alături, pe jumătate uscată.

Ceva mai departe, scoate din pământ trifoiul acru, ale cărui rădăcini sunt tocmai pe gustul ei.

Dincolo găsește un melc, închis ermetic în căsuța lui — care pârâie ca o nucă între măselele puternice ale maimuței.

Dar hrana cea mai plăcută a sa o formează rădăcinile pline de zahăr ale *palmierului pitic*, care crește din abundență aici. La un moment dat, toate maimuțele sunt foarte ocupate să scoată aceste rădăcini.

Acum șeful tribului începe să le privească cu interes. Iar după ce femelele au reușit să scoată cu trudă câteva rădăcini, „pașa" se îndreaptă cu demnitate spre ele și își ia grosolan și obiectiv partea sa.

Celelalte maimuțe încearcă zadarnic să salveze ce se mai poate salva. Dar dacă una își apără drepturile într'un chip ceva mai îndrăzneț, este vai de pielea ei. Bătută crunt, e nevoită să se retragă îndată, cu puternice chelălăituri de durere, în timp ce maimuțoiul înfulecă liniștit din masa întinsă de alții fiind privit cu invidie și respect de ceilalți, scăpați teferi.

Apoi, pe jumătate sătul, el se întinde comod în iarba uscată, în mijlocul familiei sale.

Femelele se apropie timide de el, îi pipăie cu precauție blana (căci nu se poate ști niciodată când este cu adevărat bine dispus), îi citesc starea sufletească în ochii pe jumătate închiși, și încep să-l pieptene și să-l purece cu voluptate, prin toate cutele hainei sale de blană.

„Pașa" stă liniștit și se lasă pus în toate pozițiile, întocmai ca un domn în mâna unor meșteri coafori.

Dar deodată tihna este întreruptă brutal. Din sus se aude un zgomot de pietre rostogolite. Maimuțele sar în picioare și se uită speriate în partea dincotro vine zgomotul. Se liniștesc însă imediat, fiindcă nicio primejdie nu le amenință. Este numai o maimuță mititică, cea mai tânără femelă a tribului, care se apropie de grup prinzând lăcustele ce-i ies în cale.

„Pașa" își amână toaleta, deabia reținându-și bucuria de a o vedea! Se îndreaptă drăgăstos sprea ea, prizând și el lăcuste, cu gesturi indiferente și mai mult din complezență față de tânăra domnișoară, care-l privește cu admirație!

Apoi amândoi o pornesc agale spre grupul mamelor și puiendrilor, adunați jos.

Soarele asfințește. Dincolo de golful Algeciras, la țărmul căruia orașul Gibraltar începe să se liniștească, munții îmbracă o manta albastră, aproape transparentă.

Numai orizontul mai arde în flăcări, oglindindu-se în apa golfului.

Apoi începe să se înserece. Acum maimuțele o pornesc încet la vale și se pierd în umbrele amurgului.

. . . . . .

A doua zi, proprietarul unei grădini din partea de sus a orașului, a avut o foarte neplăcută surpriză găsindu-și grădina devastată de *„guezas"*.

El se jură că se va răzbuna crunt pe borfași, când îi va întâlni! Dar borfașii s'au retras de mult, cu mult înainte de a se crăpa de ziuă, și acum ei se află la bun adăpost pe stânca lor din partea de răsărit a peninsulei Gibraltar, unde nimeni nu se poate apropia ușor de ei!

*

Magotul, citat și de scriitorii autentici, prima maimuță cunoscută de europeni, a avut o răspândire geografică mult mai largă în Europa, la sfârșitul Terțianului și începutul Cuaternarului, adică în zorii omenirii.

Resturile lor fosile s'au găsit ici-colo, pretutindeni, în Europa, din Anglia până în România (Mălușteni-Covurlui, Băile Episcopiei-Bihor).

Azi, „spațiul vital" al magotului a fost restrâns de om și vremuri, la Gibraltar (Europa), Maroc, Algeria și Tunisia (Africa).

Maimuțele dela Gibraltar stau dela 1856, sub „protecția" garnizoanei engleze — și tot deatunci sângele lor a fost reimprospătat cu ajutorul câtorva exemplare de acelaș soiu, aduse de pe coasta africană a Mediteranei.

Magot, în căutarea hranei, pe stânca dela Gibraltar
Clișeu Fr. Moore

Omorât de un bou

R.-Sărat, 21 Aprilie

Toma Nicoară, servitorul d-lui Neculai Chiriac din com. Tâmboești, jud. R.-Sărat, s'a dus să dea mâncare vitelor din curte.

La un moment dat, un bou s'a repezit asupra servitorului, împungându-l grav cu coarnele în piciorul stâng.

Din cauza cangrenei ce s'a produs în scurt timp, nefericitul sătean a încetat din viață în spitalul din com. Plăinești.

——xX⊙●⊙Xx——

Comerciant ieșean condamnat pentru escrocherie

Iași, 21 Aprilie

Curtea de apel Iași, s. I-a, a judecat procesul comerciantului Samoil Rubinștein, din str. Ștefan cel Mare, acuzat de escrocherie.

Numitul, fiind reprezentantul unui magazin de aparate de radio, s'a prezentat farmacistului M. Brantz, din Buhuși, căruia s'a oferit a-i vinde un aparat de radio, în rate. Farmacistul i-a dat un aconto de 500 lei, urmând ca Rubinștein să trimită aparatul în câteva zile.

De atunci însă, au trecut câteva luni fără ca farmacistul să mai primească aparatul. Văzându-se înșelat, farmacistul s'a adresat justiției.

Curtea de apel a condamnat pe vinovat la o lună închisoare. Acesta a făcut recurs la înalta Curte de casație.

——xX⊙●⊙Xx——

Concurs pentru controlori la cooperație

Față de necesitatea de a se da un mai mare impuls activității cooperativelor printr'o acțiune de îndrumare și supraveghere, conducerea Institutului național al cooperației a hotărît să se creieze un nou lot de controlori, menit să se ocupe în special de cooperația din ținuturile alipite. Totodată s'a decis ca aceste posturi să fie ocupate prin concurs de candidații ardeleni sau basarabeni, cari prin însăși faptul că sunt originari din aceste ținuturi au putința de a cunoaște mai bine problemele cu caracter local care interesează regiunile respective.

Concursul pentru ocuparea posturilor menționate se va ține în ziua de 5 Mai a. c. la Cluj, pentru ocuparea a 35 locuri de candidații cari vor face dovada că sunt originari sau așezați stabil în Ardeal și Banat, și la Chișinău, pentru cei originari sau stabili din Bucovina și Basarabia. Pentru Basarabia s'au rezervat deasemeni 35 de locuri.

Candidații vor trebui să fie licențiați ai Academiei comerciale sau ai vreunei facultăți de drept, sau absolvenți ai școalelor politehnice, academiilor și facultăților agricole sau diplomați ai Academiei de studii cooperatiste, cari au la bază absolvirea liceului.

Cererile de înscriere se vor adresa Institutului național al cooperației, divizia de îndrumare, serviciul administrativ, din București, str. Brezoianu nr. 33.

Informații se pot obține la sucursala Institutului național al cooperației din Cernăuți, pentru candidații din Bucovina, la Inspectoratul cooperației „Nistru", din Chișinău, pentru cei din Basarabia, la Inspectoratul cooperației „Someș", la Federala „Zorile", din Cluj, pentru cei din Ardeal și la sucursala Institutului național al cooperației, din Timișoara, pentru cei din Banat.

Catedre vacante
în invățământul superior

Ministerul educației publică vacante următoarele catedre din învățământul superior cari urmează a fi completate prin transferare:

Catedra de exegeza Noului Testament și ermineutica biblică, dela facultatea de teologie din Cernăuți; drept civil, dela facultatea de drept din Cernăuți; procedură civilă, dela facultatea de drept din Cernăuți; drept penal și procedură, dela fac. de drept din Cernăuți; enciclopedia și filosofia dreptului, dela fac. de drept din Iași; drept civil, dela facultatea de drept din Iași; finanțe și statistică, dela fac. de drept Iași; limba și literatura elenă, dela fac. de litere și filosofie din București; filosofie și logică, de la fac. de litere și filosofie, Cernăuți; limba română și dialectele ei, dela facultatea de litere și filosofie, Cernăuți; zoologie, dela fac. de științe, Cernăuți; zoologie dela fac. de științe Cluj; geografie generală și geografie umană, dela fac. științe, Cluj; farmacologie, dela fac. de medicină, Cluj; chimie g-lă medicală și chimie biologică, dela fac. de medicină, Iași; mecanică rațională, dela politehnica din București; amenajări, instalații și mașini hidraulice, dela politehnica București; cadastru, hotărnicie, topografie forestieră și corecțiunea torenților, dela politehnica din București; și construcții civile, procedee generale de construcție, dela politehnica București (fac. de construcții); fizică industrială, dela politehnica din Iași; mașini electrice și stațiuni centrale, dela politehnica Iași (fac. electrotehnică); chimie tehnologică organică, de la politehnica Iași (fac. de chimie industrială); mecanică rațională, dela politehnica Timișoara; fitotehnie, facultatea de agronomie, București.

Următoarele catedre vacante din învățământul superior, urmează a fi completate prin concurs:

Catedra de clinică stomatologică, dela facultatea de medicină, București; anatomie patologică și patologie generală, de la facultatea de medicină veterinară, București; mineralogie generală (mineralogie, cristalografie, petrografie) dela fac. de științe din Cernăuți; limba și literatura germană, dela facultatea de filosofie și litere, Cluj; arheologie și preistorie, dela fac. de litere și filosofie, Iași; geografie generală și geografie umană, dela fac. de științe, Iași.

Intâmplări din Capitală

Accident mortal de tramvai

D. Iancu Rantzer, de 69 ani, din calea Dudești 262, sărind Vineri din tramvaiul 26 care era în mers, a alunecat și a căzut sub remorcă, alegându-se cu nemeroase leziuni și cu fractura unui picior. Transportată de Salvare la spitalul de urgență, victima a încetat din viață.

Cum s'a desfășurat eri în Capitală
exercițiul de apărare pasivă

Eri dimineață s'a desfășurat în Capitală un nou exercițiu de apărare pasivă.

Ca deobicei, la ora stabilită marile sirene electrice ale orașului au vestit prin sunete prelungi apropierea fazei „de pericol".

Clopotele bisericilor și fluerăturile gardienilor au dus mai departe semnalul alarmei până'n cele mai periferice cartiere.

Circulația s'a oprit, lumea s'a refugiat prin ganguri și adăposturi subterane așteptând să treacă cele zece minute ale „pericolului".

În instituții, personalul s'a coborât în locurile special amenajate pentru apărarea împotriva atacurilor aeriene, totul reintrând în normal după ce semnalele scurte și repetate au anunțat încetarea fazei de alarmă.

Această demonstrație de apărare pasivă a avut un caracter deosebit de real datorită concursului dat de aviația noastră militară.

Într'adevăr, în tot timpul cât a durat alarma o escadrilă de bombardament a evoluat deasupra orașului dând tuturor impresia unui adevărat atac aerian.

Când exercițiul de apărare pasivă s'a terminat și lumea a început să circule în voe pe străzi, cetățenii din centrul Capitalei au avut pentru câteva minute prilejul să asiste la un spectacol aerian inedit și suplimentar.

Astfel, un avion de vânătoare a executat la câteva sute de metri înălțime deasupra Cercului militar și a căii Victoriei, câteva figuri acrobatice de înaltă școală.

Tot cu prilejul desfășurării acestui exercițiu de apărare pasivă se cuvine să adăogăm cu toată obiectivitatea, că spre regretul nostru nu toată lumea a executat întocmai dispozițiile date de autorități.

Mulți dintre cei ce n'au respectat instrucțiunile de apărare pasivă au pretins însă că nu s'au conformat dispozițiilor respective deoarece nu știau că acest exercițiu se va desfășura eri.

De aceea, credem că ar fi poate nimerit ca aceste exerciții să fie anunțate cu o zi mai înainte, ca să numai apară în ziare în însăși dimineața desfășurării lor, deoarece nu toată lumea își citește gazeta respectivă la ora 8 dimineața.

Primul campionat național
de aeromodele va fi la Brașov

Se vor da premii de 60.000 lei și 13 cupe

Primul campionat național de modele sburătoare va fi în zilele de 30 Aprilie și 1 Mai, la Sf. Petru-Brașov, sub egida Federației Aeronautice Regale a României și în organizarea Aeroclubului Brașov.

Dela începutul mișcării aeromodeliste la noi în țară, acesta este primul campionat ce se organizează și el are de scop stimularea constructorilor și a organizațiunilor respective prin distincțiunea lor în întreceri pe țară.

Concursul este organizat pe toată țara și la el pot participa tinerii încadrați în unitățile străjerești sau în cercurile asociațiilor sportive și aviatice.

Aeroclubul Brașov a pus la dispoziția concurenților mijloacele de cazare. Tot asociația brașoveană a fost însărcinată cu aranjarea programului pe teren.

S'au pus în competițiune premii de circa 60.000 lei și un mare număr de cupe, din care menționăm:

Cupa F. A. R. A., campionului național, al cărei regulament special îl publicăm mai jos;

Cupa ministerului aerului și marinei, campionului de durată;

Cupa Bibescu, campionului de distanță;

Cupa C. F R., celei mai frumoase construcțiuni;

Cupa A. R. P. A., celui mai bun aeromodel de concepție originală și opt cupe donate de Aeroclubul Brașov aeromodeliștilor celor mai bine clasați la diferitele faze. In afară de acestea, un mare număr de plachete vor răsplăti pe aeromodeliștii cari se vor distinge.

Data concursurilor corespunde cu două zile de sărbători; 30 Aprilie, Duminică și Luni, 1 Mai, astfel că venirea la Brașov va fi și o agreabilă excursie pentru tinerii școlari, și străjeri areomodeliști.

REGULAMENTUL „CUPEI F. A. R. R."

Federația Aeronautică a decis ca, în afară de celelalte numeroase premii, să decearnă Cercului de aeromodeliști sau stolului străjeresc ai căror concurenți întrunesc cele mai multe puncte în concurs, o frumoasă cupă. Trofeul se atribue în baza condițiunilor cerute de următorul regulament special:

Art. 1. Federația Aeronautică Regală a României acordă o cupă denumită „Cupa F. A. R. R.—Campion Național de Aeromodele 1938". Cupa este dotată cu un premiu de lei 10.000.

Art. 2. Cupa va fi câștigată de Cercul sau stolul care a întrunit cel mai mare număr de puncte, calculate după rezultatele de durată și distanță obținute la concurs.

Art. 3. Suma de lei 10.000 se repartizează astfel: Lei 5.000 Cercului sau stolului câștigător al cupei și lei 5.000, constructorilor celor mai buni din Cercul sau stolul câștigător al cupei.

Art. 4. Punctele se calculează în tabloul alcătuit special.

Art. 5. La această competițiune pot concura numai cercurile sau stolurile înregistrate la F. A. R. R. și înscrise la concursul național de aeromodele 1938.

Art. 6. Cupa câștigată va rămâne definitiv proprietatea Cercului sau stolului câștigător.

O familie din Arad otrăvită
cu prăjituri stricate

Arad, 21 Aprilie

Eri dimineață a fost adusă la spital soția lui Mihail Bajkan din cartierul Cădaș și internată la secția medicală, deoarece prezenta simptomele unei otrăviri grave. Imediat i s'au dat ajutoarele necesare, dar nu s'a înregistrat nici o îmbunătățire în starea ei. In acelaș timp, autoritățile au fost încunoștiințate că Luni dimineață a încetat din viață, în mod suspect, muncitoarea Ana Bajkan, tot din cartierul Cădaș. S'au întreprins imediat cercetările de rigoare, stabilindu-se următoarele fapte:

Pentru sărbătorile Paștilor, familia Bajkan a pregătit o cantitate însemnată de prăjitură cu cremă. Din ea au consumat în zilele Paștilor, iar ce a mai rămas au așezat-o bine spre a o consuma în Duminica următoare, Paștile Morților. Duminică au scos-o de unde au așezat-o și au consumat-o fără a se mai îngriji dacă e stricată sau nu. In noaptea de Duminică spre Luni, Ana Bajkan s'a plâns de dureri atroce la stomac, iar spre ziuă a leșinat. La orele 6 dimineața a încetat din viață. Ceilalți 6 membri ai familiei cari au consumat din „prăjitura morții" sunt destul de grav bolnavi. Cea mai gravă este soția lui Mihail Bajkan, care, după cum am arătat și mai sus, a fost internată în spitalul Central.

Pentru elucidarea completă a lucrurilor, s'a ordonat autopsia cadavrului Anei Bajkan, celace s'a și făcut, fără a se da însă publicității rezultatele obținute.

Ana Bajkan a fost înmormântată eri după amiazi.

Poliția a întreprins altă serie de cercetări spre a constata dacă otrăvirea se datorește exclusiv prăjiturii alterate sau la mijloc este și o mână criminală.

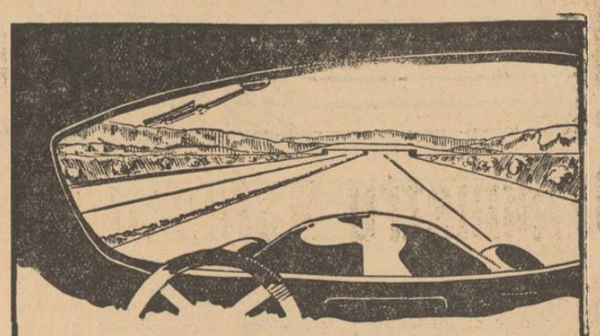

Cu mașina proprie
prin
GERMANIA

Autostradele germane sunt cele mai frumoase și moderne căi de comunicație din lume. Peste 3000 km. sunt predate circulației! Șoseaua Grossglockner, șoseaua Pack și multe alte șosele de munte deschid automobilistului minunile naturii.

Intocmirea itinerariilor, prospecte și informațiuni primiți gratuit la
OFICIUL TURISTIC GERMAN
BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI 114

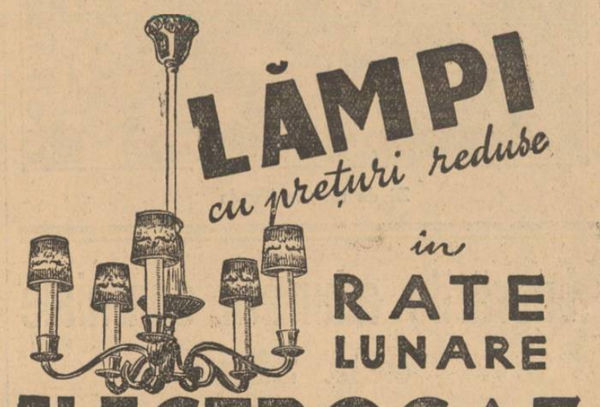

LĂMPI cu prețuri reduse în RATE LUNARE
ELECTROGAZ
CAL. VICTORIEI 50. TEL. 3.81.72
SUCURSALE: CALEA GRIVIȚEI 227 • TEL. 5.59.32
CALEA MOȘILOR 318 • TEL. 2.85.42

Dece ați avea păr alb când el poate recăpăta culoarea tinereții?

„FLOROL" redă părului alb în 10—14 zile culoarea naturală. Cutia lei 95.— 2 cutii lei 180.— NU PĂTEAZĂ!
„EMO" Apa limpede, redă PĂRULUI ALB în 4—5 zile culoarea. Lei 160.— 2 cutii lei 300.— INTREBUINȚAT CU SUCCES DE 10 ANI!
„PARISETTE" redă părului INCĂRUNȚIT în 10 MINUTE culoarea. Lei 95.— 2 cutii lei 180.— ALEGEȚI UNUL din aceste trei preparate. Se vând la: FARMACII, DROGHERII, PARFUMERII.
Depozit: „OPAC", str. Doamnei 7 (Galeriile Blanduziei), etaj, București

Salvum
distruge radical PLOȘNIȚELE
Bd. Brătianu 26 vis a vis Str. Wilson Tel. 3.67.75

LUMINĂ ELECTRICĂ
RADIO și APĂ LA ȚARĂ prin GRUPE ELECTROGENE AMERICANE
Cereți oferte la:
AMERICA s. a. r.
BUCUREȘTI B-DUL CAROL No. 21
TELEFON 5.42.86

Aproape gratuit..
se obține forța cu
Semistabilele
Deoarece:
WOLF

1. Pot fi arse toate felurile de combustibil, chiar și cele mai eftine și fără valoare, precum: talaș, rumeguș, deșeuri din lemn, praf de cărbune, coji de tăbăcărie, etc. etc.
2. Aburul, după ce a lucrat în cilindrii, mai poate fi valorificat a doua oară, pentru încălzit, uscat, fiert, sau pentru alte scopuri de fabricație.
Forță până la 800 HP., aburi până la 5600 kg./oră, pro unitate.
Cazan cu cameră de foc deosebit de lungă și țevi de fum, patent propriu.

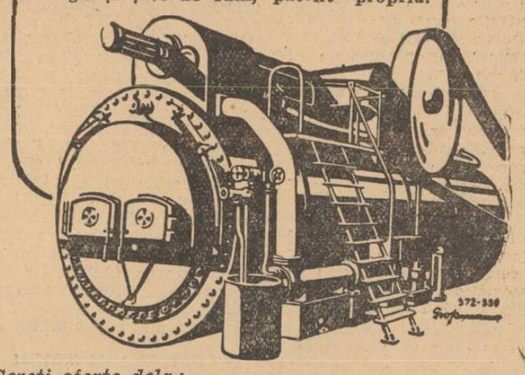

Cereți oferte dela:
UZINELE LANZ S.A.
BUCUREȘTI III. — STR. DIMITRIE STURDZA No 13
— Telef. 2-09-25. 2-91-46 —
Reprezentanța firmei MASCHINENFABRIK
BUCKAU R. WOLF A. G., MAGDEBURG

SINGURUL MAGAZIN CARE MENȚINE PREȚURI EFTINE ESTE IMPERIAL
MIȘU TEODORESCU Calea Victoriei 61 (vis-a-vis de Hotel Athenée Palace)

Stofe de lână mtr. Lei 75	Stofe extra mtr. Lei 185	Cămăși bărbătești Lei 165	Combinezoane Lei 75
Stofe fantesie „ „ 135	Stofe superioare „ „ 195	Cămăși bărbătești mătase „ 235	Cămăși pentru de damă „ 125
Stofe melange „ „ 165	Stofe gen englezesc „ „ 255	Pijamale costume complecte „ 225	Chiloți mătase „ 55